

Laki

kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Lain tarkoituksena on edistää kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteutuen.

2 §

Kuntakokeilut ja niihin osallistuvat kunnat

Tässä laissa tarkoitettuja kuntakokeiluja sekä kuntia, kuntaryhmiä tai kuntayhtymiä (*kokeilukunnat*), jotka voivat osallistua kuntakokeiluihin, ovat:

1) hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Kouvola, Kuopio ja Oulu sekä Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkalan muodostama

kuntaryhmä, Joensuun, Kontiolahden ja Liperin muodostama kuntaryhmä, Jyväskylän, Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Luhangan, Muuramen, Petäjaveden, Toivakan ja Uuraisten muodostama kuntaryhmä, Lappeenrannan, Imatran, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden muodostama kuntaryhmä ja tähän kuntaryhmään kuuluvien kuntien perustama Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä sekä Tampereen, Kangasalan, Nokian, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven muodostama kuntaryhmä;

2) koulutuspalveluja koskeva kokeilu, johon voi osallistua Riihimäen, Hausjärven ja Lopen muodostama kuntaryhmä;

3) kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Kuopio sekä Jyväskylän, Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Luhangan, Muuramen, Petäjaveden, Toivakan ja Uuraisten muodostama kuntaryhmä, Tampereen, Kangasalan, Nokian, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven muodostama kuntaryhmä sekä Vaasan ja Mustasaaren muodostama kuntaryhmä;

4) asumispalveluja koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Kouvola ja Vantaa sekä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin muodostama kuntaryhmä sekä Riihimäen, Hausjärven ja Lopen muodostama kuntaryhmä;

5) kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu, johon voi osallistua Vantaa;

6) nuorisotakuuta koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Helsinki, Kouvola, Oulu,

Rovaniemi ja Vantaa sekä Forssan ja Ypäjän muodostama kuntaryhmä, Joensuun, Kontiolahden ja Liperin muodostama kuntaryhmä, Jyväskylän, Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Luhangan, Muuramen, Petäjäveden, Toivakan ja Uuraisten muodostama kuntaryhmä, Järvenpään, Hyvinkään, Keravan, Mäntsälän, Sipoon, Pornaisten, Nurmijärven ja Tuusulan muodostama kuntaryhmä, Lahden, Hollolan, Hämeenkosken, Iitin, Kärkölän ja Nastolan muodostama kuntaryhmä sekä Lappeenrannan, Imatran, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden muodostama kuntaryhmä ja tähän kuntaryhmään kuuluvien kuntien perustama Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.

2 luku

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu

3 §

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin edistäminen

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisten ja moniammatillisten toimintamallien luomista ja käyttämistä kuntien lakisääteisiä palveluja järjestettäessä ja tuottaessa tavoitteena tehokas ja vaikuttava toiminta. Lisäksi kokeilun tarkoituksena on laaja-alaisesti edistää toiminnan suunnittelussa palveluja käyttävän henkilön (*asiakas*) elinolosuhteita ja yksilöllisiä palvelutarpeita koskevan tiedon käsittelyä hänen etunsa mukaisesti sekä turvaten hänen yksityiselämänsä ja henkilötietojensa suoja.

4 §

Yhteinen palvelusuunnitelma monialaisessa yhteistyössä

Tässä pykälässä tarkoitettu yksilöllinen palvelusuunnitelma voidaan osittain tai kokonaan yhdistää yhteen tai useampaan muu-

hun yksilölliseen palvelusuunnitelmaan, jos yhdistämisen voidaan katsoa olevan asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta perusteltua. Yhdistämisen tarkoituksena on sovittaa yhteen asiakkaan erilaiset palvelutarpeet ja palvelut tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tehostaa hallintoa. Yhteisessä palvelusuunnitelmassa voi kuitenkin olla vain asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

Sen estämättä, mitä muualla laissa tai lain nojalla säädetään kunnan viranomaisen velvollisuudesta laatia palvelusuunnitelma, 1 momentissa säädetyin edellytyksin voidaan asiakkaan palvelun toteuttamiseksi osittain tai kokonaan yhdistää seuraavia laissa tai asetuksessa säädettyjä suunnitelmia:

1) sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu palvelu- ja hoitosuunnitelma;

2) sosiaalihoitolain (710/1982) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettu asiakkaan huoltosuunnitelma;

3) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 5 §:ssä tarkoitettu aktivointisuunnitelma;

4) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 11 §:ssä tarkoitettu kotouttamisuunnitelma;

5) terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:ssä tarkoitettu hoito- ja kuntoutussuunnitelma, 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoidon hoito- ja palvelusuunnitelma sekä 29 §:ssä tarkoitettu lääkinnällinen yksilöllinen kuntoutussuunnitelma;

6) potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettu tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma;

7) terveydenhuoltolain nojalla neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskevissa säännöksissä tarkoitettut suunnitelmat;

8) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) 3 a §:ssä tarkoitettu vammaisen henkilön palvelusuunnitelma;

9) kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla annetuissa

säännöksissä tarkoitettu suunnitelma annettavasta erityishuollosta;

10) päihdehuoltolain (41/1986) nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitettu asiakkaan kuntoutussuunnitelma;

11) omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 7 §:ssä tarkoitettu hoito- ja palvelusuunnitelma;

12) ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) 16 §:ssä tarkoitettu palvelusuunnitelma;

13) lastensuojelulain (417/2007) 3 §:ssä tarkoitettu lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelutarpeen selvitys ja asiakassuunnitelma sekä 30 §:ssä tarkoitettu asiakassuunnitelma;

14) lasten päivähoidosta (36/1973) annetun lain 7 a §:ssä tarkoitettu kuntoutussuunnitelma;

15) perusopetuslain (628/1998) 16 a §:ssä tarkoitettu tehostettuun tukeen liittyvä oppimissuunnitelma ja 17 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma sekä 36 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen suunnitelma erotetun oppilaan opetuksen järjestämisestä;

16) ammatillisesta koulutuksesta (630/1998) annetun lain 20 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Palvelusuunnitelmiin liittyvä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 34 §:ssä tarkoitettu erityishuolto-ohjelma ja perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukainen erityisen tuen päätös voidaan sovittaa yhteen 2 momentissa mainittujen yksilöllisten palvelusuunnitelmien kanssa samassa monialaisessa prosessissa.

5 §

Yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnointi

Tässä laissa tarkoitettujen suunnitelmien yhdistämiskokeilun aloittamisesta päättää kunnan toimivaltainen monijäseninen toimielin. Päätöksessä määrätään, mikä kunnan virasto tai toimintayksikkö vastaa suunnitelmien yhdistämiskokeilusta. Jos kokeilutoimintaan osallistuu sellainen kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain (169/2007) 5 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä, jonka jäsen edellä

tarkoitettu kunta on, päättää kuntayhtymän monijäseninen toimielin osaltaan suunnitelmien yhdistämiskokeilun aloittamisesta ja siitä, mikä kuntayhtymän toimielin tai toimintayksikkö tällöin vastaa suunnitelmien yhdistämiskokeilusta.

Suunnitelmien yhdistämisen suunnittelu ja toteuttaminen voi tapahtua monialaisena yhteistyönä, jos yhdistettävät suunnitelmat kuuluvat eri viranomaisten tai saman viranomaisen eri toimintoihin kuuluviin tehtäviin tai jos monialainen yhteistyö muutoin on tarpeen kokeilun ja sen tarkoituksen toteuttamiseksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun monialaiseen yhteistyöhön kuuluu eri viranomaisia ja muita toimijoita asiakkaan palvelutarpeiden mukaisesti. Yksi yhteistyöhön osallistuvista ammattihenkilöistä toimii asiakasvastaavana.

6 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Salassa pidettäviä tietoja saa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten luovuttaa asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai jos laissa niin erikseen säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, salassa pidettäviä tietoja saa luovuttaa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten, jos:

1) asiakkaalla sairauden, vamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä eikä hänellä ole laillista edustajaa; ja

2) tieto on välttämätöntä tämän lain tarkoituksen mukaisesti sen selvittämiseksi, voidaanko suunnitelmien yhdistämisen avulla parantaa asiakkaan palvelukokonaisuutta hänelle hoitoa ja huoltoa tai muita palveluja järjestettäessä.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa 1 ja 2 momentin nojalla luovuttaa laajemmin kuin on välttämätöntä suunnitelmien yhdistämisen tarkoituksen toteuttamiseksi. Lisäksi salassa pidettäviä tietoja ei saa 2 momentin nojalla luovuttaa vastoin asiakkaan nimenomaista kieltoa, jos hänellä on edellytykset arvioida kiellon merkitys.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa voidaan henkilötietoja luovuttaa ja käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla.

7 §

Henkilötietojen tallettaminen

Yhteiseen palvelusuunnitelmaan saa sisällyttää salassa pidettäviä henkilötietoja vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä suunnitelmien yhdistämisen tarkoituksen kannalta.

Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu asiakasvastaava voi tallettaa yhteisen palvelusuunnitelman sekä yhteistyössä syntyviä muita asiakirjoja ja tietoja niitä varten perustettavaan rekisteriin. Rekisterinpitäjänä toimii 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnan virasto tai toimintayksikkö taikka kuntayhtymä. Asiakasvastaavalla on oikeus saada rekisteristä salassapitosäännösten estämättä asiakastaan koskevat tiedot.

Monialaiseen yhteistyöhön osallistuva ammattihenkilö saa salassapitosäännösten estämättä tallettaa edustamansa organisaation rekistereihin yhteisen palvelusuunnitelman sekä muut sellaiset asiakasyhteistyössä saamansa tiedot, jotka ovat välttämättömiä hänen edustamalleen organisaatiolle kuuluvien tehtävien hoidon ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

Monialaiseen yhteistyöhön osallistuvalla ammattihenkilöllä voidaan salassapitosäännösten estämättä antaa käyttöoikeus 2 momentissa tarkoitettuun rekisteriin talletettuihin asiakastaan koskeviin tietoihin 6 §:ssä säädetyin edellytyksin.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa voidaan henkilötietoja luovuttaa ja käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla.

8 §

Tietojen käsittely toiminnallista suunnittelua varten

Kunnan viranomaisten henkilörekistereihin sisältyviä tietoja saa yhdistää toiminnan suunnittelua ja arviointia varten noudattaen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötieto-

laissa (523/1999) säädetään. Yhdistämiseen käytetyt henkilötunnukset ja muut henkilön tunnistamista koskevat tiedot tulee poistaa välittömästi yhdistämisen jälkeen. Yhdistämisen avulla saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen, ja ne tulee hävittää välittömästi tilastojen ja muiden selvitysten valmistuttua, viimeistään kuitenkin kuuden kuukauden kuluessa yhdistämisestä.

Mitä 1 momentissa säädetään kunnasta, koskee myös kokeilun piiriin kuuluvaa kuntayhtymää.

3 luku

Koulutuspalveluja koskeva kokeilu

9 §

Koulutuspalveluja koskevan toimintamallin edistäminen

Koulutuspalvelua koskevan kokeilun tarkoituksena on kuntien yhteistyöllä parantaa edellytyksiä hyödyntää oppilaitosverkkoa ja henkilöstöä peruskoulun jälkeisessä toisen asteen koulutuksessa. Tarkoituksena on erityisesti hankkia kokemuksia lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä.

4 luku

Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu

10 §

Kuntien toiminnan valvontaa koskevan toimintamallin edistäminen

Kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia kuntien tehtäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveystieteiden järjestämisen ja tuottamisen luomalla uusia toimintamalleja palveluiden ohjaukseen ja valvontaan.

Kokeilussa on tarkoitus keventää yksityiskohtaisten suositusten ja ohjeiden vakiintu-

neita soveltamiskäytäntöjä. Tarkoituksena on uusia indikaattoreita käyttöön ottamalla edistää kuntien toiminnan ja sen valvonnan asiakaslähtöisyyttä, valtion valvovien viranomaisten ja kuntien yhteistyötä ja päällekkäisyyksien poistamista tavoitteena valvonnan oikea kohdentuminen ja siitä kunnille ja valvoville viranomaisille aiheutuvan työmäärän vähentyminen.

11 §

Aluehallintovirastojen toiminnan ohjaus

Tämän lain 4 ja 5 luvuissa tarkoitettussa toiminnassa voidaan poiketa siitä, mitä sosiaalihuoltolain 3 §:n 3 momentissa, kansanterveyslain (66/1972) 2 §:n 3 momentissa, erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 5 §:n 3 momentissa, mielenterveyslain (1116/1990) 2 §:n 3 momentissa, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 §:n 3 momentissa, yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 13 §:n 3 momentissa ja yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 33 §:n 2 momentissa säädetään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävästä ohjata aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa.

12 §

Indikaattoriperusteisen valvonnan käyttöön-otto ja edistäminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltavat 16 §:ssä tarkoitettussa sopimuksessa määriteltyjen kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa ensisijaisesti mainitussa sopimuksessa määriteltyjä toiminnan tuloksellisuutta osoittavia indikaattoreita. Nämä indikaattorit voivat kuvata palvelujen saatavuutta, asiakkaiden palvelutarpeen, terveyden tai toimintakyvyn kehitystä, asiakastytyväisyyttä ja muita palvelun laatutekijöitä.

Kokeilun aikana kunta seuraa lisäksi palvelujen taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä.

13 §

Omavalvonnan kehittäminen

Omavalvonnan kehittämiseen osallistuva kunta laatii kokeilun kohteena olevasta toiminnasta ja palveluista omavalvontaohjelman. Ohjelmassa määritellään, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutuminen ja laatu sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuus varmistetaan. Omavalvontaohjelmassa todetaan lisäksi, miten palvelujen toteutumista, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Omavalvontaohjelmasta ja sen toteutumisen raportoinnista sovitaan kokeilukuntien kanssa 16 §:n mukaisessa kokeilusopimuksessa.

Kokeilusopimukseen sisällytetyssä omavalvontaohjelmassa määriteltyjen palvelujen osalta kunnan valvonta kokeiluajana toteutetaan ensisijaisesti omavalvonnan toteutumisen valvontana.

Kokeilun aikana kunta seuraa lisäksi palvelujen kustannusten, taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä.

14 §

Yhteistyön kehittäminen ohjauksessa ja valvonnassa

Yhteistyön kehittämistä koskeissa kokeiluissa kehitetään aluehallintovirastojen ja kokeilukuntien vuorovaikutusta ja yhteistyömuotoja ohjauksen ja valvonnan toteuttamisessa.

Aluehallintovirastot ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voivat tehdä ohjaus- ja arviointikäyntejä kokeilukuntiin. Ohjaus- ja arviointikäynneistä ja niiden ohjelmasta sovitaan ennakkoon asianomaisen kunnan kanssa.

15 §

Kokeilun soveltaminen yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnassa

Sen estämättä, mitä yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa säädetään, lupa- viranomaisen voi myöntää toimintayksikkökohtaisen luvan yksityiselle sosiaalipalvelujen tuottajalle palvelujen tuottamiseen määräaikaisesti kokeiluajaksi, mikäli palvelut tuotetaan kokeilukunnan alueella ja siltä osin kuin lupaehdot koskevat palvelua.

Määräaikainen lupa voidaan kuitenkin myöntää tilojen osalta vain silloin, kun entistä toimintaa vastaava toiminta jatkuu samoissa tiloissa, joissa välittömästi ennen luvan hakemista on toiminut kunta tai muu vastavien palvelujen tuottaja.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen sovelletaan kokeiluaikana 11—14 §:n säännöksiä.

16 §

Sopimukset kokeilukohteiden valvonnasta

Valtion ja kuntien välisissä kokeilusopimuksissa sovitaan viranomaisvalvonnan piiriin kuuluvan kokeilun ja kuntien omavalvonnan kokeilun kokeilukohteesta, toiminnan tuloksellisuutta osoittavista indikaattoreista ja tulosten raportoinnista.

5 luku

Asumispalveluja koskeva kokeilu

17 §

Asumispalveluja koskevan toimintamallin edistäminen

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa ohjausta keventäen ja

asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjauksien mukaisesti.

18 §

Perhehoidon toimintamallin edistäminen

Perhehoitoa koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää perhehoidon käyttöä.

Sen estämättä, mitä perhehoitajalain (312/1992) 1 §:ssä säädetään, kokeilukunnat voivat sopia perhehoitajan kanssa lyhytaikaisen ja tilapäisen perhehoidon järjestämisestä asiakkaan kotona tai kunnan järjestämässä perhehoitoon soveltuvassa tilassa.

19 §

Asumispalvelutoiminnan valvonta

Toimiessaan avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) 10 §:ssä tarkoitettuna valtion-apuviranomaisena Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus noudattaa tämän lain 17 §:ssä säädettyä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltavat kokeilukunnissa asumispalveluja koskevan toiminnan valvonnassa 12 §:ssä tarkoitettua indikaattoriperusteista valvontaa.

20 §

Sopimukset asumispalveluja koskevasta kokeilusta

Valtion ja kuntien välisissä kokeilusopimuksissa sovitaan asumispalvelujen kokeilukohteista ja asumispalvelujen tuloksellisuutta koskevista indikaattoreista ja tulosten raportoinnista.

6 luku

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

21 §

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevan toimintamallin edistäminen

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyökokeilulla on tarkoitus edistää kunnan ja Kansaneläkelaitoksen palveluyhteistyötä toimeentulotukipalveluissa tavoitteena asiakkaan kertaalleen antamiin tietoihin perustuva oikein ajoitettu palvelu ja palveluprosessista kunnalle aiheutuvan työmäärän ja kokonaiskustannusten väheneminen.

22 §

Toimeentulotukihakemusta koskeva yhteistyö kunnan ja Kansaneläkelaitoksen kesken

Kansaneläkelaitos voi kunnan toimeksiantosta ottaa vastaan toimeentulotuesta annettussa laissa (1412/1997) tarkoitettuja hakemuksia ja tallettaa hakemukseen sisältyvät tiedot toimeentulotuen asiakasrekisteriin. Toimeksiantosuhteessa noudatetaan julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

23 §

Toimeentulotukihakemusten vastaanotto ja niitä koskevien tietojen käsittely

Julkisen hallinnon yhteispalvelusta annettussa laissa tarkoitettun toimeksiantosopimuksen tultua voimaan toimeentulotukea hakeva voi jättää toimeentulotukiasiaa koskevan hakemuksen kunnan alueella sijaitsevaan Kansaneläkelaitoksen toimistoon. Toimeentulotukea koskeva hakemus tulee vireille, kun hakemus on saapunut Kansaneläkelaitokselle. Vastaanotettuaan hakemuksen Kansaneläkelaitoksen tulee tallettaa hakemuksessa ja sen liitteissä olevat tiedot kunnan toimeentulotuen asiakasrekisteriin toimeentulotukiasian käsittelyä varten.

Kansaneläkelaitos voi toimeentulotukiasian käsittelyä varten tallettaa kunnan toimeentulotuen asiakasrekisteriin hakijaa koskevat hallussaan olevat toimeentulotukiasian käsit-

telyssä tarvittavat tulo- ja varallisuustiedot tai antaa kunnan sosiaalitoimelle edellä tarkoitettut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

Kansaneläkelaitos voi luovuttaa hakijalle tätä koskevan toimeentulotukiasian vireillöloa ja käsittelyvaiheita koskevia kunnan toimeentulotuen asiakasrekisteriin talletettuja tietoja.

7 luku

Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

24 §

Nuorisotakuuta koskevan toimintamallin edistäminen

Nuorisotakuulla tarkoitetaan tässä laissa toimintamallia, jonka tavoitteena on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Nuorisotakuuseen liittyvän koulutustakuun tavoitteena on taata jokaiselle juuri peruskoulunsa päättäneelle paikka lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa, työpajassa tai kuntoutuksessa.

Nuorisotakuuta koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää toimivien asiakaslähtöisten prosessien sekä kunnallisten ja työ- ja elinkeinohallinnon viranomaisten yhteistoiminnan ja tiedonkulun toteuttamista tavoitteena tehokkaat ja vaikuttavat palvelut ja palvelukokonaisuudet nuorisotakuun piiriin kuuluville nuorille.

25 §

Sopimukset kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen yhteistyöstä

Nuorisotakuuta koskevien yhteistyöprosessien helpottamiseksi valtion ja kuntien välisissä kokeilusopimuksissa sovitaan nuorisotakuukokeilua varten nimettävistä työ- ja elinkeinotoimistojen yhdyshenkilöistä, työkokeilusopimusten ja palkkatukihakemusten

käsittelyajoista, yhteistyöstä vastavalmistuneiden nuorten työllistymisen edistämiseksi sekä aktivointisuunnitelman tekemistä koskevasta yhteistyöstä.

Paikallisesti voidaan lisäksi sopia muista tarvittavista yhteistyömenettelyn muodoista nuorisotakuun toteuttamisessa kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen keskinäisellä sopimuksella.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään kunnasta, koskee myös kokeilun piirissä olevaa kuntayhtymää.

26 §

Menettely nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä

Nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä noudatetaan, mitä 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan, yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnoinnista, asiakasvastaavan tehtävistä, salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta suunnitelmien yhdistämiseksi ja toteuttamiseksi, henkilötietojen tallettamisesta sekä tietojen käsittelystä toiminnallisista suunnitelmista varten. Kokeilussa ei kuitenkaan sovelleta 6 §:n 2 ja 3 momenttia.

Asiakkaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan voidaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien lisäksi yhdistää muita palvelusuunnitelmia tai monialaisessa yhteistyössä saatuja tietoja, jotka ovat tarpeen nuorisotakuukokeilun monialaisen yhteistyön ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

8 luku

Erinäiset säännökset

27 §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Henkilön, joka palvelus- tai sopimussuhteen perusteella käsittelee tämän lain nojalla saamia salassa pidettäviä tietoja tai tietoja, joiden käsittelyä koskevat laissa asetetut ra-

joitukset, vaitiolovelvollisuuteen ja hyväksikäyttökieltoon sovelletaan, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta.

28 §

Kokeilujen yleinen ohjaus ja seuranta

Valtiovarainministeriö vastaa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen, Opetushallituksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen kanssa kokeilun toteuttamisen yleisestä ohjauksesta ja seurannasta. Ohjaus ja seuranta on tehtävä yhteistyössä kokeiluihin osallistuvien kuntien ja kokeiluun osallistuvan kuntayhtymän kanssa.

29 §

Kokeilusopimukset

Valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä ympäristöministeriö tekevät kokeilukuntien kanssa kirjallisen sopimuksen kokeilun toteuttamisesta. Sopimuksessa on sovittava ainakin seuraavista asioista:

1) mitä kuntaa, kuntaryhmää ja kuntayhtymää sopimus koskee;

2) mihin tämän lain mukaiseen kokeiluun kunta, kuntaryhmä tai kuntayhtymä osallistuu;

3) mitkä ovat kokeilukohteet kussakin kokeilussa, johon kunta, kuntaryhmä tai kuntayhtymä osallistuu;

4) mitä 16 §:ssä tarkoitettuja valvontaa koskevan kokeilun indikaattoreita ja 19 §:ssä tarkoitettuja asumispalveluja koskevan kokeilun indikaattoreita kunnan tai kuntaryhmän valvonnassa käytetään;

5) millä indikaattoreilla kokeilukohteiden kehitystä kuvataan muissa kuin 4 kohdassa tarkoitetuissa kokeilun toimintamalleissa;

6) miten kunta ja kuntayhtymä raportoi kokeilussa tehdyistä kehittämistoimenpiteistä ja kokeilusopimuksen mukaisten indikaattoreiden kehityksestä valtiolle kokeilun aikana.

30 §

Kuntajaon muutosten huomioon ottaminen

Jos kokeiluun osallistuva kunta lakkaa kuntarakennelaisissa (1698/2009) tarkoitetun kun-

tien yhdistymisen seurauksena, jatkuu kokeilutoiminta uudessa kunnassa.

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 5 päivänä tammiukuuta 2015 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2016.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2014

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Liikenne- ja kuntaministeri Paula Risikko